

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 17:48

יציאת השבת: 18:44

ג' חשון תשע"ו

גיליון מס' 237

שאל אביך וירגודך

שאלות ותשובות על הפרשה

עונג שבת

להשמר מעין הרע
ולא להתבלט

"לשחת כל בשר אשר בו רוח חיים" (ו, יז).

בגמרא (תמיד לב.) אמרו חז"ל מה יעשה אדם ויחיה - ימית את עצמו, ומה יעשה וימות - יחיה את עצמו. ופירש רש"י, שהרוצה לחיות חיים טובים, ינהג בעונה בצניעות ובחוסר פרסום לעיני הבריות, וזוהי כוונת הנאמר הרוצה לחיות - ימית את עצמו, דהיינו שימית עצמו בעיני הבריות.

והרוצה למות - יחיה עצמו, שמי שרוצה בחיים בלתי מאושרים או בקיצור ימים ושנים חס ושלום, יגביה לבו ויראה עצמו לבריות, בעושרו או בחכמתו או בכחו וכד', שעל ידי כך יקנאו בו הבריות ויתנו בו עין רעה וימות חס ושלום, לכן צריך אדם לנהוג בצניעות ובענווה ולא להתבלט לעיני הבריות.

ולצערנו דבר זה מצוי כיום, שכגבהם יגבהו אנשים רבים, ומראים את כבוד עושרם ויקר תפארת גדולתם. ולעומתם הלא צעק יעקב אבינו עליו השלום לבניו: "למה תתראו" בעיני אחרים, הלא יש לחשוש מעין הרע. לכן לעולם יהא אדם מאוד מאוד שפל רוח, אם רוצה הוא בחיים טובים ומאושרים.

ובכך יובן הפסוק: "לשחת כל בשר אשר בו רוח חיים" כל איש אשר בו רוח חיים, שמחיה עצמו בעיני אחרים, ומראה את כוחו ועוצם ידו שעשו לו את החיל הזה לפי דעתו, וכל קבל די רוח יתירא ביה - סופו לשחת, דהיינו לבאר שחת. יעזור השם יתברך ויטע בלבנו דבר אמת וענוות צדק.

נועם התורה

1. כיצד דורשים רבותינו את צדקותו של נח? (ו', ט' רש"י)

נאמר על נח "איש צדיק... בדורותיו", יש הדורשים זאת לשבח שאילו היה בדור של צדיקים היה צדיק יותר, ויש הדורשים זאת לגנאי שבדורו היה צדיק, אך אילו הוא היה בדורו של אברהם הוא לא היה נחשב לכלום.

2. מי הם בניו של נח? (ו', י')

שלושת בני נח הם שם, חם ויפת.

3. מה היה חטאם של בני דורו של נח? (ו', י"א)

"ותמלא הארץ חמס" - גזלו זה את זה, ולא נחתם גזר דינם אלא על הגזל.

4. מדוע ציווה ה' את נח לטרוח ולבנות תיבה, הרי הוא יכול להצילו בדרכים אחרות? (ו', י"ד רש"י)

כדי שבני דורו יראוהו בונה תיבה ועוסק בה 120 שנה וישאלוהו מה הוא עושה, והוא יאמר להם שה' עתיד להביא מבול לעולם, אולי הם ישובו בתשובה.

5. בתיבת משה נאמר שציפו אותה בזפת רק מבחוץ, ואילו בתיבת נח זיפתו אותה מבפנים ומבחוץ, מדוע? (ו', י"ד רש"י)

כיוון שתיבת משה היתה על היאור ששם המים לא זרמו בחוזקה, מספיק היה בזפת מבחוץ כדי שהצדיק לא יריח ריח של זפת. אך בתיבת נח מפני חוזק מי המבול הוצרכה זפת מבית ומבחוץ.

6. מהו "צהר" שעשה נח לתיבה? (ו', י"ד רש"י)

יש אומרים שזהו חלון ויש אומרים שזו אבן טובה שהאירה להם.

7. מניין למדנו מקצת שבחו של אדם אומרים בפניו וכולו שלא בפניו? (ז', א' רש"י)

שה' אמר על נוח שהוא איש צדיק תמים, אך כשהוא דיבר עם נח הוא אמר "כי אותך ראיתי צדיק", ולא אמר תמים.

8. מניין למדנו שה' חס על כבודו של הצדיק? (ז', ד' רש"י)

ה' אמר לנח "כי לימים עוד שבעה", ה' עיכב את המבול בשבעה ימים כיוון שמתושלח הצדיק נפטר ואלו שבעת ימי אבלו ולכך נתעכבה הפורענות.

9. בן כמה היה נח כשירד המבול? (ז', ו')

נח היה בן שש מאות שנה.

10. מהיכן למדנו שנח היה מקטני אמונה? (ז', ז' רש"י)

שבתחילה נח לא נכנס לתיבה מפני שהיה מאמין ולא מאמין שיבוא המבול עד שבאו המים ודחקו אותו לתיבה, שנאמר: "ויבא נח... מפני מי המבול".

11. מתי התחיל המבול? (ז', י"א רש"י)

בחודש השני בשבעה עשר יום לחודש. ר' אליעזר אומר י"ז חשון (החודש השני לפי מניין החודשים)

12. "ויהי הגשם על הארץ" ואח"כ נאמר "ויהי המבול..." הכיצד? (ז', י"ב רש"י)

שבתחילה ה' הוריד ברחמים, שאם יחזרו בתשובה הם יהיו גשמי ברכה, אך כשלא חזרו בתשובה המים היו למבול.

13. "ויסגור ה' בעדו" מדוע הוצרך ה' להגן על נח לאחר כניסתו לתיבה? (ז', ט"ז רש"י)

ה' הגן עליו מפני בני הדור שאמרו שכאשר נח יכנס לתיבה הם ישברו את התיבה ויהרגוהו, לכן ה' הקיף את התיבה בדובים ואריות שהיו

נכוננו באחדותנו

למגדל סוסים ותיק היו שלושה בנים, הוא אהב אותם מאד ולפני מותו כתב צוואה והוריש לבניו את סוסיו.

וכך כתב: "בניי היקרים, אני מוריש לכם את סוסיי, יש באורווה שבעה-עשר סוסים.

בני הבכור יקבל חצי מכמות הסוסים. בני השני יקבל שלישי, ובני השלישי תשיעית מהכמות.. אוהב אתכם - אבא".

לאחר השבעה פתחו הילדים את הצוואה, עד מהרה יתברר להם שהחלוקה קצת מסובכת - איך מחלקים שבע-עשרה לשניים.. לשלוש.. ולתשע..?

המספר לא מתחלק, ולחתוך סוס לשניים.. קצת בעיה.

מצד אחד כל אחד רוצה לקבל את חלקו אך מצד שני הדבר האחרון שהם רצו זה ליצור מריבה ביניהם.

הם ישבו וחשבו מה לעשות והחליטו לפנות לרואה חשבון, אך הוא לא מצא פתרון לחלוקה.

הם זכרו שכאשר ישבו שבעה הגיע לנחם אותם חבר של אביהם, גם הוא מגדל סוסים.

הם פנו אליו וסיפרו לו את מצבם. לאחר כמה ימים של חשיבה הוא אמר להם: "אני חושב שפתרתי את בעייתכם, כפי שידוע לכם גם לי יש סוסים, אתן לכם בהשאלה סוס אחד ואז יהיו לכם שמונה-עשר סוסים, וכך אפשר יהיה לחלק לאח הגדול חצי והוא יקבל תשעה סוסים, השני שאמור לקבל שלישי יקבל שישה סוסים והקטן יקבל תשיעית-שני סוסים.

לאחר החלוקה ישאר לכם סוס אחד שאותו תחזירו לי.."

הרבה דברים בחיינו מונעים

לי יש סוסים, אתן לכם בהשאלה סוס אחד ואז יהיו לכם שמונה-עשר סוסים, וכך אפשר יהיה לחלק לאח הגדול חצי והוא יקבל תשעה סוסים, השני שאמור לקבל שלישי יקבל שישה סוסים והקטן יקבל תשיעית-שני סוסים. לאחר החלוקה ישאר לכם סוס אחד שאותו תחזירו לי.."

הורגים אותם.

14. כיצד ידע נח מתי אפשר לצאת מן התיבה? (ח', י"ב)

הוא שלח את היונה בפעם הראשונה אך לא מצאה מנוח לכף רגלה ושבה אליו, אחרי שבעה ימים שלח אותה שוב והיא חזרה עם עלה זית בפיה, ואחרי שבעה ימים נוספים לא שבה אליו ואז הבין שיבשה הארץ.

15. מתי יבשה הארץ ונח יכל לצאת מהתיבה? (ח', י"ד)

בכ"ז חשוון, כשנה לאחר רדת המבול.

16. מהי הברית שכרת ה' עם נח ובניו לאחר המבול? (ט', י"א)

שלא יביא עוד מבול לשחת את הארץ והסימן לכך הוא הקשת בענן שה' הראה לו, ולכן אנו מברכים "זוכר הברית" כשרואים את הקשת בשמים.

17. מסופר על נח שנטע כרם

כשיצא מן התיבה, מניין היו לו זמורות? (ט', כ רש"י)

כשנח נכנס לתיבה הכניס עימו זמורות גפנים וייחורי תאנים.

18. כמה שנים חי נח?

(ט', כ"ט)

תשע מאות וחמישים שנה, הוא חי 350 שנה אחרי המבול.

19. מה היה חטאם של

דור הפלגה? (י"א, ד')

הם בנו מגדל גבוה וראשו מגיע השמימה כדי להלחם כביכול בה' שלא יביא עליהם עוד מכה.

20. מניין למדים ש"גדול השלום

ושנואה המחלוקת"? (י"א, ט' רש"י)

שעונש דור המבול היה קשה יותר מפני שהיו גזלנים והיתה מריבה ביניהם, אך דור הפלגה שנהגו אהבה ורעות זה בזה שנאמר: "שפה אחת ודברים אחדים" עונשם היה קל יותר.

מזל טוב! מזל טוב!

הלימוד בעלון מוקדש לאוריה בן אפרת פרידה יהי רצון שכשם שנכנס בבריתו של אברהם אבינו כך יכנס לתורה, חופה ומעשים טובים

הלימוד בעלון מוקדש לעילוי נשמת

סלים בן חביבה

רותי בת מרי

לקבלת העלון כל יום רביעי באימייל ניתן לפנות ל: ShealAvicha@gmail.com
לארכיון העלונים: www.pirsuma.com/shal_avicha

מאיתנו להיות מאוחדים, להיות מלוכדים.

כדי להיות באחדות צריך הרבה אהבה לאחר ויתור לשני. בעיקר בימים הללו הסוד לנצחון היא האחדות! כאשר חלילה יהודי נפגע לא משנה לנו מהן דעותיו, מה מוצאו

ולאיזה זרם הוא משתייך.. דווקא עכשיו יש להתחבר לכולם, לאהוב יותר, לוותר יותר. גם אם יגרם לך איזה הפסד אך השגת בכך שלום, אחדות וחברות הרווחת בגדול.

פתרון פשוט לכל דבר - חשיבה מעבר לקופסא, ויתור מעצמך ובכך תזכה להיות אוהב ואהוב..

חיזוק יומי